

Dalis Europos, kartu ir Lietuva, tyliai ruošiasi antrajai COVID-19 bangai. Šių metų kovą virusą pasitikome trūkdami apsaugos priemonių ir apskritai nežinodami, kaip dabar reikės dirbti, saugiai apsipirkti, apsilankyti pas gydytoją ar pramogauti. Per šiuos mėnesius išmokome daug - ne tik kaip apsisaugoti, bet ir kaip, visiems susitelkus, „numušti“ susirgimų kreivę žemyn. Dabar svarbiausia - suvaldyti kelias rizikas, kurios gali užklupti vėstant orams ir į biurus grįžtant slogai bei kosuliui.

Įmonės „[Darbo saugos tarnyba](#)“ vadovas [Vitalijus Krivencov](#) sako, jog virusui paplitus antrą kartą jau negalėsime sakyti, kad neturėjome pakankamai apsaugos priemonių ar nebuvome pasiruošę - jo žiniomis, savivaldybės apsaugos priemonių dabar jau yra įsigiję kokiems dvejiems metams į priekį, parduotuvėse taip pat galima rasti visko - nuo įvairių tipų kaukių iki dezinfekcinio skysčio.

„Niekas jų tyliai iš po skverno nepardavinėja už protu nesuvokiamas kainas. Ir vis dėlto, dar negalime visiškai atsipūsti, kad pandemijos atributų mums daugiau nebeprireiks, turime stebėti situaciją už savo šalies sienų.

Turime išlikti budrūs ir stebėti, kokia situacija Indijoje, Rusijoje ar už Atlanto. Gali būti, kad 670 % išaugęs nedarbo lygis Los Andžele, Kalifornijoje turės padarinių ir kai kuriems smulkiesiems verslininkams čia, Lietuvoje. Virusų padariniai kuria domino efektą,“ - sakė V.Krivencov.

Grįžus dirbti į biurus jis pataria verslininkams ir patiems darbuotojams atkreipti dėmesį į 4 sritis ir įvesti darbovietėje kelias naujas taisykles.

Darbuotojų sveikatos stebėsena. Kai kuriuos kosčiojančius ir šniurkščiojančius nosimi anksčiau tekdavo įkalbinėti iš biuro keliauti namo. Biuletenis lemia sumažėjusias pajamas, todėl dalis užsispyrę dirba net esant akivaizdiems ligos požymiams. Nuo šiol ši taisyklė turi būti griežta: jaučiantys gerklės skausmą, karščiuojantys ar kosintys darbuotojai turi likti namuose. Taip pat ir patiriantys skrandžio sistemos negalavimus - viduriavimą ar vėmimą. Bus labai sunku iš šių požymių nustatyti, ar tai - tik paprastas peršalimas, ar pasigautas virusas. Darbuotojas turėtų apie negalavimus pranešti tiesioginiam vadovui ir nuotoliniu būdu susisiekti su šeimos gydytoju. Taip pat kadangi Lietuvoje pirmieji atvejai buvo įvežtiniai ir, atvėrus sienas, jų vėl daugėja, darbuotojai turėtų vadovus informuoti, jei vyksta į stipriai COVID-19 paveiktas šalis (jų sąrašas nuolat atnaujinamas Sveikatos apsaugos ministerijos puslapyje), ar kontaktavo su parvykusiais iš šių šalių. Taip pat būtina informuoti darbdavį, jei kontaktavote su asmeniu, kuriam nustatytas koronavirusas per pastarąsias 14 dienų.

Dalyje biurų jau taikoma priemonė – temperatūros matavimas bekontakčiais termometrais vos atvykus į darbą. Rekomenduojama, jog įmonėje būtų atsakingi asmenys, kurie gali suteikti visiems darbuotojams informaciją apie COVID-19 požymius, prevenciją, taip pat stebėti darbuotojų sveikatą, išmatuoti visiems temperatūrą.

Rizika užsikrėsti nuo trečiųjų asmenų (klientų, lankytojų, paslaugų gavėjų). Jei verslas teikia paslaugas ar parduoda prekes ir nuolat susiduria su dideliais srautais žmonių, rekomenduojama imtis tokių apsaugos priemonių: prie įėjimo pakabinti informaciją privalomas higienos (pavyzdžiui, rankų dezinfekcija) ar kitas apsaugos priemonės, riboti įmonės patalpose vienu metu esančių asmenų skaičių, jei darbuotojai bendrauja su klientais, siekti, kad bendravimo trukmė būtų minimali. Galima numatyti vieną patalpą bendravimui su trečiaisiais asmenimis ir įmonės darbuotojus, kurie turės pareigą konsultuoti klientus, aprūpinti apsaugos priemonėmis. Taip pat galima matuoti klientų ar lankytojų temperatūrą tais pačiais bekontakčiais termometrais ir užfiksavus karščiavimo atvejį, neįleisti jų į patalpas, nekontaktuoti.

Veiksmai, užsikrėtus įmonės darbuotojui. Kad ir kaip saugositės, virusas yra nematomas ir plinta greitai. Todėl išlieka rizika, kad įmonės darbuotojui bus nustatytas koronavirusas – reikia turėti jau paruoštą veiksmų planą, kaip elgtis tokiu atveju. Gavus tokią informaciją pirmiausia apie atvejį pranešama Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai prie Sveikatos apsaugos ministerijos. „Darbo saugos tarnyba“ vadovas pataria tokiu atveju nutraukti darbą tame skyriuje, kur dirbo virusu užsikrėtęs darbuotojas, nustatyti visus su juo kontaktavusius ir jiems pranešti apie privalomą saviizoliaciją. Tuomet turėtų būti atliekama patalpų dezinfekcija ir darbas atnaujinamas tik tuomet, kai dezinfekcinės medžiagos išsivėdina, pašalinama iš aplinkos. Vis dėlto, aprūpinus reikiamomis apsaugos priemonėmis, toliau dirbti turi būti leidžiama tik tiems darbuotojams, kurie neturėjo kontakto su užsikrėtusiuoju koronavirusu. Vėlgi geriausia, jog jau iš anksto būtų žinoma, kas visa tai organizuos sužinojus apie užsikrėtimą, kitaip tariant, kad būtų paskirtas atsakingas asmuo.

Vyresnių darbuotojų diskriminacijos rizika. Galbūt nepastebime, tačiau visa su koronaviruso pandemija susijusi vieša informacija gali priversti nemaloniai darbovietėje jaustis vyresnius darbuotojus, tuos, kurie yra rizikos grupėje. Įmonė turėtų siekti juos apsaugoti, tačiau ne diskriminuoti. Vitalijus Krivencovas pataria tokiems darbuotojams įmonės teisės aktuose numatyti galimybę suteikti aukštesnio lygio apsaugos priemonės, leisti dirbti nuotoliniu būdu, suteikti atostogas ne pagal iš anksto numatytą grafiką.

Įmonės vadovai turi siekti, kad į visus darbuotojų klausimus dėl darbo organizavimo gresiant antrajai COVID-19 bangai būtų atsakyta, tačiau netoleruojami neetiškai pasisakymai vyresnių darbuotojų atžvilgiu. Vadovai turi atidžiai stebėti, ar darbuotojų tarpusavio santykiai pagrįsti

etika, moralinėmis vertybėmis. Bendruose susirinkimuose vadovams patariama dar kartą akcentuoti, jog darbuotojai yra įvertinami pagal darbo našumą, sukuriama pridėtinę vertę, Jei norite kruopščiai pasiruošti karantinui ir jūsų darbovietėje egzistuoja kelios iš išvardytų rizikų (pavyzdžiui, turite ir didelius klientų, pirkėjų srautus ir nemažą dalį vyresnio amžiaus darbuotojų), „Darbo saugos tarnyba“ liepos 29-ą dieną organizuoja seminarą, kaip apsaugoti savo darbuotojus nuo COVID-19 grėsmės. Seminare bus kalbama, kokią įtaką praūžęs karantinas turėjo visai darbo saugos bendruomenei, kokios šiandien yra naujausios rekomendacijos darbuotojams nuo viruso apsaugoti, kokias išvadas apskritai galime padaryti po pasaulinės pandemijos bei kaip valdant rizikas mums gali pagelbėti technologijos. Jei susidomėjote internetu transliuojamu vebinaru registruokitės

ČIA: <https://www.darbosauga.online/>

